

Itt a tél, elérkezett a madáretetés ideje is. A madárbarátok előszeretettel figyelik a kihe-lyezett etetőn sürgölődő madarakat. Van, aki lis-tát is készít az itt meg-forduló fajokról. Erre a listára hamar felkerülhet egy gyakori madár, mely soha nem áll meg, igazi örökmozgó. A téli madáretető egyik szín-foltja a kék cinege.

A Parus nemzetség jeles képviselő-jét a caeruleus névvel illetik, ami nemes egyszerűséggel kéket jelent. A kék sapkás madárka az egyik legelterjedtebb cinege faj. Európa minden országában él, és mindenhol gyakori-nak számít. Hazánk legtöbb erdejében is megtalálható. Mivel odúlakó, az öreg erdőket részesíti előnyben, de a nagyobb parkok idős fái is élőhelyet adnak neki. Sőt, ha kertünkben, gyümölcsösünkben odút helyezünk ki, nagy eséllyel számíthatunk ott is a megtelepedésére.

A kék cinege a költésre kiszemelt odút már március második felében kiválasztja. A széncinegével versengve foglalják el az alkalmas odúkat. A nagyobb rokon konkurenciáját a kék cinege – kisebb termete miatt – a szű-

Kék cinege

kebb röpnylású odúk elfoglalásával tudja kiküszöbölni. Amint a pár kiválasztotta a megfelelő költőhelyet, neki is látnak a fészeképítésnek. Az odú mélyére jellegzetes cinegefészkek kerül, melynek alapját nagyrészt moha képezi. Ebben alakítják ki a fészekcsészét, amit szőrrel, kevés tollal bélelnek. Április elejére rendszerint készen áll a fészek, elkezdődhet a tojásrakás. A kék cinege meglehetősen sok tojást rak. Nem számít ritkának a 10-12 tojásból álló fészekalj, de előfordul, hogy 15-16 tojás kerül az odú aljába. A kék cinegénél nagyon ritkán az is megesik, hogy két tojó is ugyanabba az odúba rakja tojásait, ilyenkor a tojászám kiemelkedően magas lehet. A fészekrakáshoz hasonlóan a kotlás is a tojó feladata, amit azonban nem kezd el egy-

ből az első tojás lerakása után. Hogy addig se érje semmi baj őket, a fészekanyagot gondosan betakargatja a tojásokat. A fészekalj teljessé válása után a tojó két hétig kell ülnie a tojásokon, amíg a fiókák kikelnek. Hűvös tavasz esetén a kotlás pár nappal elhúzódhat. A fiókák felnevelésében már mindkét szülő részt vesz. Zömében a lombkoronában összegyűjtött hernyókkal etetnek. A fiatalok mintegy három hét eltelte után érik el a kirepüléshez szükséges fejlettséget. Pár hét szülői vezetgetés után a fiatalok már teljesen önállóak. Ezek után a pár rendszerint második költésbe kezd. A költési időben jellemző hernyótápláléka a fiókanevelés végeztével kiszélesedik. Szinte minden, a lombkoronában vékony gallyakon fellelhető apró rovar

Magyar zergevirág

Manapság nagyon divatos a hungarikumokról beszélni. A magyarság méltán híres „termékei” mellett azonban vannak eredeti hungarikumaink is, melyekre szintén érdemes figyelmet fordítani. A kimondottan a magyar flórára jellemző növények közül most a nevében is hungarikum virággal, a *Doronicum hungaricum*-mal, vagyis a magyar zergevirággal ismerkedünk.

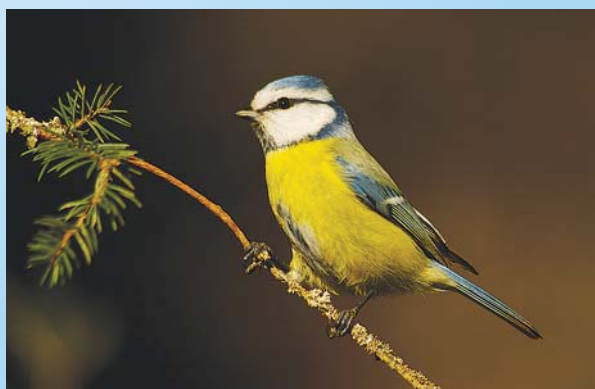
Zergefűként is ismeretes több helyütt az országban. Található, hiszen sokszor sziklás, kopár, hegyvidéki élőhelyen nő. Kedveli a száraz oldalakat, karsztbokorerdőket. Tölgy és bükk alatt is megtalálható, de előfordul sztyeppréteken is. Látványos növény, magasra nyúlik vékony, kecses szára. Általában 50-60 cm magas, de nem ritkán az egy métert is eléri. A szár finom pelyhekkal borított, alul sűrű-

ben, feljebb elszórtan, keskeny, egyre kisebb levelekkel tarkított. A szár csúcsán gyakrabban egy, ritkábban kettő, esetleg három virág van, melyek április-május tájékán virítanak. Nagyon szép látványt nyújt ez idő tájt a tavaszi szélben hullámozó zergevirág mező. A virága jellegzetes fészkes virágzat, mely csöves és nyeles virágok együttese. A szép sárga szíromlevelek már messziről felhívják magukra a figyel-

összeszed. Az ősz beálltával a kék cinege is nagyobb cinegecsapatokhoz csatlakozik. Nem költözik el, nálunk állandó madár. Bandázva járnak az erdőt, közösen keresik a táplálékot az északabbról idáig kóborló fajtársaikkal együtt. Ebben az időszakban jellemzően felbukkan nagyobb nádasokban is. A nád üreges szárában telelő rovarok után kutat, melyeket ha megtalál, hegyes, erős csőrrel ügyesen kopácsol ki onnan. Hamar rálel a kertekben kirakott madáretetőre is, ahova aztán a tél ideje alatt rendszeresen visszajár. Előszeretettel fogyasztja itt a napraforgómagot, és a sótlan, állati zsiradékot.

Igaz, hogy a kék cinege gyakori madár, magyarországi populációja eléri a néhány százezres nagyságot, mégis védett! Természetvédelmi eszmei értéke 25.000 Ft. A 28 mm-es röpnylású, mesterséges fészekodúk kihelyezésével tavasszal is a kertbe csábíthatjuk. Kedves madár, mely hernyópusztítással hálálja meg a gondoskodást.

met. Sikeres beporzás után a virágzatból kaszattermés fejlődik. A zergevirágot a nyugalmi időszakban, a virágzást követően megjelenő hosszúkas, nyelvhez hasonló alakú töleveleiről is megismerhetjük.

A magyar zergevirág védett növényünk. Természetvédelmi eszmei értéke 50.000 Ft. Ne ássuk ki, ne szedjük csokorba! Legyünk büszkék rá, hogy érdeinkben is találhatunk igazi hungarikumokat!

KÉP ÉS SZÖVEG: VÖLGYI SÁNDOR

WWW.VOLGYISANDOR.EXTRA.HU

Szigetvári Gyógyfürdő

A test és a lélek harmóniája

kötő minőségű gyógyvíz
komplex gyógyszolgáltatások
wellness szolgáltatások
kényeztető masszázsok

December a fürdőben:
7-én téli wellness esttel kínálunk felüdülést vendégeinknek

31-én Szilveszteri Partyyal várjuk az év utolsó estjén fürdőzni vágyókat

Bővülő szolgáltatások:
Fényterápiás infrasaunával egészült ki wellness részlegünk, a még teljesebb kikapcsolódás és regenerálódás érdekében.

Továbbra is szeretettel várjuk Kedves Vendégeinket!

7900 Szigetvár, Tinódi u. 1/L.
Tel.: +36-73/510-485
Nyitva tartás: 8:30 - 19:00

www.szigetvarfurdo.hu

Hotel Kumilla

7900 Szigetvár, Olay L. u. 6.
Tel.: +36-73/ 510-248
info@hotelkumilla.hu
www.hotelkumilla.hu

www.futobolond.hu

info@futobolond.hu

LOYAL TO THE SPORT
saucony®

Edzéshez, futáshoz és kocogáshoz
kínálunk cipőt, ruhát és kiegészítőt.
Felnőtt, ifjúsági és gyerek méretekben nagy raktárkészlettel.

Pécs, Csikor Kálmán utca 24.
Árpád Üzletház (a Baumax mellett)
Tel.: 72/549-593

